

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Speciální mateřské školy Příbram, příspěvková organizace

Č.j. 0327/2022

Platnost od 1.9.2022

„Pomoz mi, abych to dokázal“

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole

2. Obecná charakteristika školy

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné a hygienické podmínky

3.2 Životospráva

3.3 Pobyt venku

3.4 Psychosociální podmínky

3.5 Organizace dne

3.6 Organizace vzdělávání

3.7 Školní řád mateřské školy

3.8 Řízení mateřské školy

3.9 Řídící a kontrolní činnost

3.10 Personální a pedagogické zajištění

3.11 Spoluúčast rodičů

4. Charakteristika školního vzdělávacího programu

4.1 Integrované bloky a náplň hlavních vzdělávacích činností

4.2 Metody výuky (pedagogické postupy)

4.3 Vzdělávací cíle a záměry podle oblastí

4.4 Další nabídka činností a spolupráce s rodinou

5. Vzdělávací obsah – integrované bloky

5.1 Doplňkové programy

6. Evaluační systém

6.1 Hodnocení školního vzdělávacího programu

6.2 Hodnocení třídního vzdělávacího programu

6.3 Hodnocení individuálních výsledků dětí

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název: Speciální mateřská škola Příbram, příspěvková organizace
Adresa: Hradební 67, 261 01 Příbram I
Zřizovatel: Středočeský kraj, Zborovská 11, Praha 5
IČO: 70848661
DIČ: CZ 70848661
IZO: 110 000 501

Kontakty:

číslo telefonu: 318 623 739
e-mailová adresa: spec.ms@seznam.cz
www stránky: <http://skoly.pb.cz/MSspec/>
ID datové schránky: pxwx8sk
ředitelka školy: Bc. Jitka Borczáková
kontaktní telefon: 727 921 534
zástupkyně ředitelky školy: Bc. Renata Poláková
kontaktní telefon: 724 839 756

2. Obecná charakteristika školy

Speciální mateřská škola Příbram, příspěvková organizace je jediná mateřská škola samostatně zřízená pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami v příbramském regionu. Poskytuje předškolní vzdělávání a služby školního stravování. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání jehož motivační název je „**Pomoz mi, abych to dokázal**“. V jeho obsahu a nabídce jsou deklarována specifika především individuálního vzdělávání těchto dětí s respektováním jejich potřeb, schopností a možností.

Děti jsou do Speciální mateřské školy Příbram, příspěvková organizace (dále jen „mateřská škola“), zařazovány na základě doporučení školského poradenského zařízení. V návaznosti na doporučení školských poradenských pracovišť (SPC, PPP) poskytuje mateřská škola samostatně zřízená podle § 16 odst. 9 školského zákona vzdělávání dětem s narušenou komunikační schopností, dětem s poruchami chování, s vývojovými vadami, tělesným postižením, autismem i dětem se souběžným postižením více vadami. Při vlastní realizaci vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se řídíme zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen „Školský zákon“), v platném znění, vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání v platném znění a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, v platném znění.

Každé dítě se vyvíjí svým tempem, má různé potřeby a své limity. Každému vyhovuje trochu něco jiného, přitom však všichni potřebují řád, pořádek a pravidla a právě na tom je založen speciální přístup k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Vytvoření řádu pro děti a pochopení jejich potřeb je princip specifické práce v naší speciální mateřské škole.

Hlavním cílem je vytvoření příjemného, bezpečného prostředí pro dítě, začlenění do kolektivu dětí a zvyknout si na pobyt i mimo rodinné prostředí. Proti školkám běžného typu je zde možnost zejména individuálního přístupu k dítěti, který je velmi důležitý. Velice nezbytná a důležitá je spolupráce s podpůrnými pracovníky – asistenty pedagoga.

Zřizovatelem mateřské školy je Středočeský kraj.

Mateřská škola využívá pro svou činnost budovu bývalých městských jeslí. Majitelem objektu je město Příbram, se kterým má mateřská škola uzavřenou řádnou nájemní smlouvu. Budova se nachází v lokalitě městské zástavby nedaleko centra města.

V blízkosti je základní škola. Celá budova mateřské školy je zateplená, jsou vyměněná okna i dveře. Ve dvoupodlažní budově jsou umístěny 4 třídy mateřské školy. Dvě třídy v přízemí jsou bezbariérové. Součástí je školní zahrada, která je rozdělena na dvě samostatné části se stromy, keři a udržovanými travnatými plochami. Oba prostory určené pro pobyt dětí jsou vybavené herními prvky, které vyhovují platným normám. Školní zahrada je zařízena tak, aby poskytovala dětem dostatečný a bezpečný prostor pro hry i relaxaci.

Další využití školní zahrady spatřujeme i pro akce s rodiči, které uskutečňujeme několikrát ročně.

Okolí mateřské školy poskytuje i široké možnosti pro vycházky, pěší výlety, vzdělávací činnosti a hry dětí v přírodním terénu.

Prostory budovy také využívá školní kuchyně mateřské školy Pohádka, která na základě smlouvy zajišťuje stravování pro děti a zaměstnance naší mateřské školy. V budově se také nachází dvě ambulance klinických logopedek. Budova mateřské školy je s mateřskou školou Pohádka propojena koridorem.

Vzhledem k tomu, že budova byla v minulosti vystavěna jako městské jesle, jsou vnitřní prostory rozmanité, s dalšími menšími prostory. Mateřská škola má jednu samostatnou ložnici, samostatnou jídelnu, dostatečně velké herny, samostatné prostory (pracovny) pro doplňkové programy i speciálně pedagogickou péči (individuální činnosti s dětmi) i menší samostatnou tělocvičnu, která je současně využívána i jako relaxační místnost.

Provoz mateřské školy je od 6:30 do 16:00 hodin

Doplňkovou činnost mateřská škola neprovozuje.

Škola hospodaří s přiděleným rozpočtem jako příspěvková organizace.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné a hygienické podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové věcné uspořádání, které vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí. Vstupní prostor je rozčleněn na čtyři části, šatny pro čtyři třídy dětí, které slouží k jejich převlékání. Šatny dětí jsou vybaveny šatními skříňkami a uzpůsobeny tak, že si mohou děti samostatně ukládat své oblečení i bez pomoci dospělé osoby.

V přízemí i v prvním patře budovy mateřské školy jsou sociální zařízení – koupelna, WC a sprcha v souladu s hygienickými normami i potřebami dětí tak, aby byla podporována jejich samostatnost při sebeobsluze.

Vybavení hračkami, pomůckami, potřebami pro děti a speciálními pomůckami odpovídá počtu dětí, jejich potřebám a je umístěn v dosahu dětí. Jsou pravidelně obnovovány a doplňovány. Další speciální pomůcky jsou ukládány v centrálních pracovnách pro individuální péči (speciální pedagogickou péči) nebo v pracovně logopedie.

Třídy jsou vybaveny dětským nábytkem, který je určen pro zařízení mateřských škol. Celý prostor každé třídy je rozčleněn na menší i větší části, tematické koutky a prostory pro pohybové aktivity. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí je bezpečný a zdravotně nezávadný.

Děti jsou vedeny k samostatnosti při půjčování, úklidu, správném zacházení s hračkami, učebními pomůckami a dalším materiálem. Děti se podílejí na výzdobě interiéru, vstupní části do mateřské školy svými výtvy. Výzdoba je tematicky zaměřena, vázána na prožitky a vlastní zkušenosti dětí.

Ve třídě, kde jsou i netřileté děti jsou drobné předměty a pro tyto děti nevhodné hračky umístěny mimo jejich dosah, k ukládání jsou využívány uzavřené části nábytku. Hračky a učební pomůcky pro netřileté děti jsou postupně doplňovány.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazují dvě zatravněné školní zahrady ohraničené plotem a vybavené herními prvky, pískovišti a zahradním domkem. Z menší zahrady je umožněn vstup na terasu, kde jsou lavičky a stoly, umožňující další činnosti dětí. Dostatečná velikost dvou částí školní zahrady umožňuje volný pohyb a různorodé činnosti pro hry dětí venku.

Travnaté plochy, živé ploty a další zeleň jsou pravidelně udržovány sečením, stříháním.

Dlouhodobým cílem je postupně dovybavovat školní zahrady herními prvky a doplňky. V budově mateřské školy postupně vybavovat třídy novým dětským nábytkem, úložnými skříněmi na didaktický materiál a další hračky.

3.2 Životaspráva

Dětem je poskytována plnohodnotná, vyvážená strava a vhodná skladba jídelníčku. Paní vedoucí školní jídelny spolu s paní kuchařkou dohlíží na pestrost stravy a soulad s předpisy týkající se školního stravování. Zaměstnanci školní jídelny dohlíží na správnou a zdravou technologii přípravy pokrmů a nápojů. Sledují novinky týkající se stravování a obohacují školní jídelníček o nové trendy ve zdravé výživě. Aktuální jídelníček je vyvěšen nejen v šatně dětí, ale také na webových stránkách MŠ Pohádka, která stravování v naší mateřské škole zajišťuje.

- a) Je dodržován pitný režim během celého dne i při pobytu venku. Děti mají možnost postupného zvykání na jídlo (adaptace, odlišné stravovací návyky, odlišné zvyklosti z rodiny). Pitný režim je zajištěn pravidelným přísunem tekutin, zejména čajem, vodou po celý den. Děti mají ve třídách své vlastní hrníčky, tekutiny si nalévají samy nebo s pomocí dospělé osoby (učitelky, asistentky pedagoga). Dětem, které nemají velkou potřebu pít, je připravený nápoj nabízen.
- b) Děti mají pravidelný denní rytmus všech činností, zpravidla dodržují časové intervaly jednotlivých činností, je však kladen důraz na individuální potřeby jednotlivých dětí a tento řád a denní rytmus je v rámci možností přizpůsobován a reaguje na potřeby dětí a aktuální situace. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, ve třídách jsou relaxační pohovky a kouty.
- c) Učíme se společně pečovat o své zdraví, hledáme souvislosti mezi stravou a zdravím, přirozenou cestou rozvíjíme ekologické myšlení.
- d) Respektujeme u dětí individuální potřebu spánku, odpočinku, i aktivity. Pedagogové se chovají podle zásad životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.
- e) Ke spánku dětí po obědě slouží jedna samostatná ložnice v přízemí, vedle Zelené třídy. Děti jsou zde ukládány do postýlek, převlékají se do pyžama. Další dvě třídy, které jsou v 1. patře, jsou využívány nespícími dětmi. Po obědě děti v těchto třídách odpočívají na molitanových matracích cca do 13:00 hodin. Doba odpočinku se těmto dětem krátí delší četbou, poslechem relaxační hudby. Po odpočinku je pro tyto děti připraven náhradní program – hravé a klidové aktivity ve třídách, v jarních a letních teplých dnech pobyt na školní zahradě.

3.3 Pobyt venku

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouhou dobu venku a mají dostatek volného pohybu. Doba pobytu dětí venku je zpravidla 2 hodiny denně v dopoledních hodinách, v jarních a letních teplých dnech i odpoledne.

Program činností venku je přizpůsoben počasí i kvalitě ovzduší.

Doba pobytu venku se upravuje vzhledem k počasí, pobyt venku se krátí nebo vynechá pouze při mimořádně nepříznivých klimatických podmínkách (silný déšť, bouřka, mráz -10°C a více, silný ledový vítr, nebezpečná námraza, inverze apod.). K pobytu venku jsou využívány bezpečnostní reflexní vesty, v případě deštivého počasí pak pláštěnky a gumové holínky.

V teplých dnech a letních měsících jsou vzdělávací aktivity v maximální míře realizovány venku. Snažíme se využívat obě školní zahrady, které jsou prostorné a umožňují volný a přirozený pohyb dětí. Také využíváme blízkosti městských parků a hřišť, vedlejších komunikací a sadů v okolí Svaté Hory pro rozšíření dovedností pohybových, vědomostních i psychosociálních. Vyhýbáme se nebo alespoň minimalizujeme pobyt dětí v okolí hlavní rušné silnice, používáme vedlejší komunikace.

3.4 Psychosociální podmínky

Dětem i dospělým vytváříme prostředí založené na jednoduchých a jasných pravidlech, díky kterým se cítí bezpečně, spokojeně, jistě a dobře.

Dětem je poskytována dostatečně dlouhá doba adaptovat se na nové prostředí. Nové děti tak mají možnost se postupně seznamovat s novým prostředím, postupně prodlužovat délku pobytu v mateřské škole tak, aby adaptace proběhla co nejpřirozeněji. Ještě před nástupem k pravidelnému předškolnímu vzdělávání mohou děti společně se svými rodiči navštěvovat mateřskou školu v době pořádání adaptačního programu „Školka nanečisto“, který nabízí dopolední pobyt nových dětí v mateřské škole. Nové děti tak mají možnost seznámit se s prostředím mateřské školy, jednotlivých tříd, seznámit se s učitelkami a mohou se zapojit do hry.

Jsou respektovány a citlivě uspokojovány potřeby dětí. Zaměstnanci navozují klidnou, vstřícnou, citlivou a přirozenou atmosféru tak, aby se děti v mateřské škole cítily spokojeně a bezpečně. Jakékoli projevy nerovností, zesměšňování jsou nepřijatelné. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora. Pedagog se věnuje vztahům dětí a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů). Děti nejsou neúměrně zatěžovány, jsou akceptovány přirozená vývojová i jiná specifika každého dítěte. Pedagogové podporují děti v samostatných pokusech, dostatečně děti chválí, pozitivně hodnotí a povzbuzují.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti, vždy s ohledem na možnosti, schopnosti, vědomosti a dovednosti jednotlivých dětí.

3.5 Organizace dne

Denní řád je pružný tak, aby umožňoval reagovat na potřeby dětí a jejich případné změny.

Do denního režimu jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity jak ve třídě, tak na zahradě, v lese, na louce, na hřišti apod. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Je respektováno tempo jednotlivých dětí, mají dostatek času činnost dokončit nebo v ní pokračovat později, rozvíjet své aktivity, snažit se své aktivity organizovat.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvořeny vhodné materiální podmínky – dostatek vhodných pomůcek a hraček k jednotlivým tématům je stále inovován nákupy a vlastní výrobou, prostředí a pomůcky jsou přichystány s dostatečným předstihem.

Spojování jednotlivých tříd je maximálně omezeno, v brzkých ranních a pozdějších odpoledních hodinách avšak ke spojování dochází zejména z ekonomických důvodů a efektivního využití pracovní doby pedagogů.

3.6. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je s celodenním provozem a cílovou kapacitou 36 dětí. Děti jsou rozděleny do čtyř tříd – Zelená třída, Modrá třída, Žlutá třída a Červená třída.

Do jednotlivých tříd jsou děti zařazovány s ohledem na jejich speciálně vzdělávací potřeby, individuální specifika. Složení tříd z hlediska speciálních vzdělávacích potřeb je zpravidla v každém roce odlišné a koresponduje v daném školním roce s aktuálním doporučením ŠPZ.

Provoz v každé třídě zajišťují učitelky s podporou asistenta pedagoga. Vzhledem k potřebám dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je zajištěno souběžné působení dvou učitelek ve třídě. Prostředí tříd je přizpůsobeno potřebám dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s poskytovanými podpůrnými opatřeními (struktura prostoru, místo pro individuální činnosti a relaxaci, speciálními pomůcky). Speciální pedagogická intervence a její harmonogram je sestavován a aktualizován pro každý školní rok.

Informace o třídách: Děti jsou v mateřské škole rozděleny do 4 tříd. V každé třídě souběžně působí dvě třídní učitelky a jedna asistentka pedagoga. Prostředí tříd je přizpůsobeno potřebám dětí. Třídní vzdělávací program na jednotlivých třídách vychází ze školního vzdělávacího programu MŠ, složení třídního kolektivu, speciálních vzdělávacích potřeb jednotlivých dětí a poskytování podpůrných opatření.

Charakteristika jednotlivých tříd:

Zelená třída

Třída je určena nejčastěji a zpravidla předškolním dětem a dětem s odkladem povinné školní docházky. Dále i dětem, dle volné kapacity, se schopnostmi a možnostmi dobré spolupráce starších dětí. Hlavním záměrem třídního vzdělávacího programu je podporovat přirozenou touhu po učení, aktivity jsou zaměřené na rozvoj kognitivních funkcí, komunikativních kompetencí a sociálních dovedností.

Program je koncipován s ohledem na předškolní přípravu, děti se „učí“ pracovat u stolečku, soustředit se na práci, dokončit daný úkol, orientovat se ve svých věcech, pracovat pod slovním vedením učitelky. Cílený a promyšlený vzdělávací program přirozeným a nenásilným způsobem připravuje děti pro školní práci.

Žlutá třída

Třída je věkově smíšená a je určena zpravidla dětem s narušenou komunikační schopností a v kombinaci s dalším postižením. Prostřednictvím her jsou rozvíjeny všechny důležité dovednosti (řeč a komunikace, hrubá i jemná motorika, grafomotorika, zrakové a sluchové vnímání, rozumové schopnosti, sociální vztahy aj....). I děti v této třídě se „učí“ pracovat u stolečku, soustředit se na práci, dokončit daný úkol, orientovat se ve svých věcech, pracovat pod slovním vedením učitelky.

Děti s výraznými problémy v oblasti dorozumívání (opožděný vývoj řeči, dysfázie...) často jako podporu využívají vizualizaci, strukturu, procesuální schémata.

Červená třída

Třída je věkově smíšená a je určena zejména pro děti s kombinací více vad či postižení.

Metodika práce vychází z TEACCH programu a je využíváno prvků strukturovaného učení, alternativní a augmentativní komunikace (piktogramy, komunikační knihy a tabulky). Jde o vytvoření systému, struktury, která odpovídá dítěti na otázky kdy, kde, co, jak a jak dlouho bude dělat. Dětem jsou sestavovány individuální režimy dne, které jsou znázorněny pomocí konkrétních předmětů, fotek či piktogramů označujících jednotlivé činnosti.

Programovou náplní je seznámení se s denním režimem mateřské školy, získání základních dovedností a určité samostatnosti v sebeobsluze, hygieně a stravování, získání zkušeností v sociální oblasti. Třídní vzdělávací program zahrnuje celistvý systém poznatků uzpůsobený dětem dle jejich možností a potřeb. Jako hlavní vzdělávací metoda je používána struktura a individuální přístup. Učení je na základě prožitku a vlastních zkušeností. Učitelky uplatňují metodu VOKS (výměnný obrázkový komunikační systém).

Modrá třída

Kapacita třídy je 4 – 6 dětí (v návaznosti na § 27, odst. 1, vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných). Třída je věkově smíšená a je výhradně určena dětem vyžadující vysokou úroveň podpory (4. a 5. stupeň podpůrných opatření), zpravidla pro děti s kombinací více poruch, vad či postižení. Charakter speciálních vzdělávacích potřeb zařazených dětí vyžaduje nejvyšší míru přizpůsobení organizace, průběhu a obsahu vzdělávání, podporu rozvoje schopností i dovedností, adekvátní volbu metod a kompenzaci důsledků zdravotního postižení.

Práce s dítětem je přizpůsobena také doporučeným režimovým opatřením ve vztahu ke stravování, podávání léků, nárokům na dodržování hygieny atd. Je zajištěna bezbariérovost, prostředí je strukturováno a rozčleněno (pracovní místo, místo na relaxaci, stolování, hru, hygienické zázemí).

Základní podmínky organizace vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními:

- ✓ Denní režim činností je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí a aktuální či jejich aktuálně změněné potřeby.
- ✓ Při vstupu do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- ✓ Do denního programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- ✓ Poměr řízených a spontánních aktivit je vyvážený a děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.
- ✓ Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.
- ✓ Aktivity jsou organizovány a motivovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a zapojovaly se se zájmem.
- ✓ Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, akceptuje jejich individuální možnosti.
- ✓ Je uplatňován princip diferenciacce a individualizace vzdělávání nejen při plánování, ale i organizaci činností včetně obsahu, forem a metod vzdělávání.
- ✓ Jsou realizována stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí.
- ✓ Důraz je kladen na osvojování dovedností na úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte se zaměřením na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- ✓ Spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, dalšími odborníky v oboru, v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.

Při vzdělávání dětí se SVP se snažíme vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti, k učení, ke komunikaci tak, aby dosáhlo co největší samostatnosti s využitím jejich vzdělávacích potenciálů a s ohledem na jejich individuální možnosti, schopnosti, vývojová specifika. Spolupracujeme s odborníky školských poradenských zařízení. Vzdělávání dětí se SVP je realizováno v souladu se školním vzdělávacím programem a s IVP jednotlivých dětí v návaznosti na stanovená podpůrná opatření (dále jen PO) školského poradenského zařízení.

IVP zpracovává pověřená učitelka ve spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky. IVP je závazným dokumentem k zajištění speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, v průběhu roku může být upravován a doplňován podle aktuálních potřeb a ukazatelů. Součástí IVP je písemný informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte. K vyhodnocení IVP dochází ve spolupráci se ŠPZ minimálně jednou ročně.

Asistent pedagoga (dále jen AP) poskytuje podporu učitelce mateřské školy při vzdělávání dítěte, pracuje podle pokynů učitelky. Hlavní náplní AP je účast a pomoc při výchově a vzdělávání, pomoc při adaptaci dítěte, nezbytná pomoc při sebeobsluze a hygieně, pohybu a dalších činnostech v souladu s náplní práce AP.

3.7 Školní řád mateřské školy

V souladu zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen „Školský zákon“), v platném znění, a prováděcích předpisů zejména vyhlášky MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami vydává mateřská škola Školní řád, který specifikuje:

- Základní cíle mateřské školy při zabezpečování předškolní výchovy a vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Organizaci předškolního vzdělávání včetně povinného předškolního vzdělávání a způsoby jeho plnění.
- Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí a jejich zákonných zástupců.
- Podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole.
- Provoz a vnitřní režim školy.
- Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí.
- Podmínky zacházení s majetkem.

Školní řád mateřské školy je vyvěšen na webových stránkách, v šatnách dětí a zákonní zástupci dětí jsou s tímto školním řádem prokazatelně seznámeni na první schůzce rodičů v září aktuálního školního roku.

3.8 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců mateřské školy jsou vymezeny v náplních práce.
 - Je vytvořen funkční informační systém pomocí ústní a písemné komunikace.
 - Ředitelka podporuje klidné a přátelské prostředí, vzájemnou důvěru, toleranci a podporuje pozitivní pracovní atmosféru.
 - Ředitelka respektuje názor zaměstnanců, zapojuje je do řídicího procesu a do otázek tvorby, aktualizace a evaluace školního vzdělávacího programu, organizace společných celoškolských činností, společných aktivit s rodiči, vnějšími partnery.
 - Vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, motivuje je a podporuje vzájemnou spolupráci a profesionalitu.
 - Ředitelka se zaměstnanci vytváří tým pro spolupráci s rodiči, klade důraz na týmovou práci.
 - Chod mateřské školy je funkční, plánování je pružné a využívá zpětné vazby.
 - Neustále reflektuje aktuální stav, vnímá problémy, respektuje názory a náměty všech pracovníků školy.
 - Snaží se o to, aby její rozhodnutí měla podporu většiny pracovníků. Změny předkládá a konzultuje předem.
 - Ředitelka provádí kontroly, hodnocení, různé formy hospitací a náhledů, ze kterých vyvozuje závěry, opatření a výstupy pro další období. Evaluace je prováděna podle zavedeného evaluačního systému.
 - Všichni pedagogičtí pracovníci aktivně přistupují k sebevzdělávání, navštěvují kurzy a semináře v souladu s plánem dalšího vzdělávání a aktuálními potřebami, studují odbornou literaturu. Pracují podle předem vymezených a společně vytvořených a dodržovaných pravidel, řídí se zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
 - Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, dalšími orgány státní správy a samosprávy a dalšími školami v blízkém okolí.
- Informační systém školy:
- Denní informovanost rodičů třídními učitelkami o prospívání dítěte během dne při předávání dítěte.
 - Denní vzájemná informovanost mezi zaměstnanci školy.
 - Konzultace rodičů s ostatními pracovníky školy (vedení arteterapie, cvičitelka jógy...).

- Informativní a metodicky zaměřená setkávání se zákonnými zástupci (logopedie, grafomotorika, příprava na ZŠ).
- Předávání informací na úřední nástěnce a dalších informačních panelech umístěných v prostorách šatny.
- Pedagogické rady, provozní porady a metodická sezení pracovníků mateřské školy.
- Prezentace mateřské školy na veřejnosti (články v regionálním tisku, informační letáčky).

3.9 Řídící a kontrolní činnost

Kontrolní činnost směrem k učitelkám je zaměřena na:

- dodržování psychohygienických podmínek a pedagogických zásad
- sledovat přístup učitelek k dětem, laskavost, oslovování dětí, respektování osobnosti dítěte
- sledovat vztah dětí k učitelkám, důvěra
- sledovat profesionální přístup učitelek směrem k rodičům
- sledovat zodpovědnost učitelek k práci
- sledovat vedení třídní dokumentace
- sledovat dodržování vnitřních norem školy
- rozpracování rámcových i specifických cílů do výchovně vzdělávacího programu
- rozpracování třídních vzdělávacích programů do každodenní práce s dětmi

Kontrolní činnost směrem ke správním zaměstnancům:

- dodržování hygienických předpisů
- dodržování bezpečnosti práce a požární ochrany
- plnění a dodržování pracovních povinností
- dodržování a efektivní využití pracovní doby
- spolupráce s učitelkami a rodiči dětí

Řídící činnost je zaměřena na sjednocení požadavků nutných pro klidný a bezproblémový chod školy, k jednotnému přístupu při výchovném působení na děti, k dobré spolupráci všech zaměstnanců.

3.10 Personální a pedagogické zajištění

Ředitelka školy zajišťuje a podporuje profesionalizaci pedagogického týmu a udržuje a dále nastavuje další růst profesních kompetencí všech pedagogických pracovníků, včetně sebe. Vytváří podmínky pro další studium pedagogů (dostupnost odborné literatury, uvolňování na vzdělávací akce, finanční zajištění...). Zaměření dalšího vzdělávání zejména na rozšiřování znalostí z oblasti předškolní a speciální pedagogiky, řízení školy. Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených pravidel v rámci kompetencí každého pracovníka. Pedagogické zajištění je organizováno a nastaveno tak, aby vždy při všech činnostech dětí byla zajištěna optimální pedagogická péče.

Na každé třídě souběžně působí více pedagogů: dvě třídní učitelky a jeden asistent pedagoga.

Doplňkové činnosti poskytované dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým pedagogický pracovník sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky:

- Individuální logopedická péče pod vedením klinické logopedky
- Vedení dětské jógy (pracovník na DPP)

3.11 Spoluúčast rodičů

Hlavním cílem spolupráce s rodiči dítěte a mateřské školy je vzájemná komunikace, jejímž smyslem je co nejlepší prospívání a zájem svěřeného dítěte.

Principy spolupráce, obsah a formy spolupráce:

- Pravidelná, nezkreslená a dostatečná informovanost o dítěti.

- Informovanost o dění v mateřské škole (setkávání s rodiči, konzultace s odborníky, individuální pohovory a konzultace s učitelkami...), ochotné vedení dialogu s rodiči a zodpovězení dotazů a otázek.
- Umožnit rodičům projevit jejich nápady a iniciativu a dále je potom využít.
- Umožnění rodičům seznámit se s prostředím mateřské školy, poznat práci učitelek a ostatních odborných pracovníků, účastnit se činností s dětmi a učitelkami.
- Seznámení rodičů s individuálním vzdělávacím plánem, s možností vznést připomínky, dodatky, zohledňování přání rodičů.
- Seznamování rodičů s jejich právy a povinnostmi, školním řádem, se školním vzdělávacím programem.
- Plánování a organizování společných akcí pro rodiče a tím prohloubení vzájemného poznávání (oslavy, tvořivá odpoledne, metodická setkávání, výlety...).

4. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) je zpracován týmem pedagogů a jeho účinnost je plánována na neomezenou dobu s pravidelnou aktualizací, na základě evaluačních činností.

ŠVP představuje komplexní projekt vzdělávací práce mateřské školy a je zpracováno čtyř tematických okruhů, které jsou integrovanými bloky dílčích podtémat.

V tématech při vzdělávání dětí se odráží přirozený cyklus roku s vazbou k jednotlivým ročním obdobím.

4.1 Integrované bloky a náplň hlavních vzdělávacích činností

- komunikační kruh (logopedická skupinová cvičení)
 - Rozvoj motoriky mluvidel, artikulační a dechová cvičení, dlaňová a prstová cvičení...aj.
 - Hudební činnosti (rytmická deklamace, hra na hudební nástroje, zpěv písní, vizualizace textu písní – piktogramy...)
 - Rozvoj komunikačních dovedností (přednes básní, vizualizace textu – piktogramy, obrázkové čtení, nácvik ukazování, rozvoj vizuomotoriky, rozvíjení aktivní i pasivní slovní zásoby atd.).
- rozvoj smyslového a zrakového vnímání, paměti, pozornosti, porozumění, kognitivních funkcí
- grafomotorické činnosti
- seznamování se s poznatky o přírodě, světě kolem nás
- vytváření matematických představ a operací
- výtvarné a pracovní činnosti - kreslení, malování, vytváření, tvoření (z přírodnin, papíru...)
- hudební výchova - zpívání, tancování, pohybové aktivity
- námětové a společenské hry, nácviky
- manipulační dovednosti
- prohlížení knížek, poslouchání a vypravování příběhů....
- zábavné učení (rozvoj kognitivních funkcí, polytechnika, rozvoj všeobecného přehledu...)
- pohybové aktivity (zdravotně pohybová cvičení, překážkové dráhy, nácvik jednoduchých imitací a her, relaxační a stimulační činnosti)

4.2 Metody výuky (pedagogické postupy)

Uplatňované formy výuky: Individuální, skupinová, párová, podpora vrstevníků, paralelní instrukce.

Uplatňované metody výuky:

1. Strukturalizace výuky

Uplatňování principů strukturovaného učení – individuálního přístupu, strukturalizace prostoru a činností, vizuální podpory a motivačních stimulů.

2. Individuální práce s dítětem

Pedagog v určitém okamžiku hodiny pracuje s dítětem (jeden na jednoho). Individuální práce spočívá v krátkodobé orientaci učitele na dítě. U dítěte je časté užití individuální práce spojeno s pochopením předkládané aktivity, hry, problému, učiva.

3. Podpora motivace dítěte

Využití motivačního systému, který ovlivní fungování dítěte v mateřské škole, je nezbytné. K odměňování je využívána jak materiální, tak činnostní odměna propojená s odměnou sociální (např. pochvala, povzbuzení).

Aktivizace dítěte při činnostech pomocí aktivizačních metod, prožitkové výuky, didaktických her. Pestře střídání výukové metody, pravidelně obměňovat edukační činnosti. Do výuky občas zařazovat překvapení a neobvyklé činnosti. Vhodnou formou vnější odměny může být oblíbená činnost (zpívání a hra na orffovy nástroje).

4. Pravidelná kontrola pochopení osvojovaného učiva, dovedností, návyků apod.

Problémy dítěte při osvojování kompenzujeme podporou v konkrétních situacích, které jsou spojeny s osvojováním nových činností, her, vědomostí. Tuto kompenzaci zajistíme individuálním přístupem k dítěti v konkrétní situaci, objasněním nepochopeného, dovysvětlením s využitím verbální podpory a vhodnou hmatatelnou odměnou. Pedagog se snaží využívat v maximální možné míře různé pomůcky, které dítěti umožní pochopit novou činnost, hru i vědomost a s jejichž pomocí dokáže aplikovat naučené do praxe.

5. Prevence únavy a podpora koncentrace pozornosti

Pedagog zná a zohledňuje individuální vzdělávací potřeby dítěte, je pozorný k projevům dítěte, reaguje na aktuální stav dítěte – předchází přetěžování, únavě, ztrátě pozornosti apod.

Účelně plánuje střídání činností, organizační formy a metody výuky v závislosti na dané činnosti.

Začleňuje takové činnosti či relaxační chvílky společné nebo individuální, které umožní dítěti odregovat se prostřednictvím pohybu, změnit činnost, protáhnout se, krátce si odpočinout.

Také změna místa nebo didaktické hry s pohybem působí jako prostředek aktivizace dítěte.

Při prezentaci aktivit pedagog používá různé typy pomůcek, prezentuje učivo pomalejším tempem se zřetelnou artikulací a předkládá nové pojmy na tabuli (obrázky, schémata apod.).

Při procvičování opakuje činnosti různými formami, automatizuje prvky činností se zapojením více smyslů (pantomima, gestikulace, rytmizace, aktivace paměti zrakové, sluchové, pohybové, taktilní), využívá prvky hry i individuálních zájmů dítěte (hudba, sport, tvořivost apod.).

Toleruje jeho individuální tempo. Navazuje častěji s dítětem vizuální kontakt, poskytuje mu průběžně pozitivní zpětnou vazbu a ocenění.

6. Modifikace informací

Problémy dítěte při osvojování kompenzujeme podporou v konkrétních situacích, které jsou spojeny s osvojováním nových činností, her, vědomostí. Tuto kompenzaci zajistíme individuálním přístupem k dítěti v konkrétní situaci, objasněním nepochopeného, dovysvětlením s využitím verbální podpory a vhodnou hmatatelnou odměnou. Pedagog se snaží využívat v maximální možné míře různé pomůcky, které dítěti umožní pochopit novou činnost, hru i vědomost a s jejichž pomocí dokáže aplikovat naučené do praxe. Pedagog průběžně sleduje reakce dítěte, ptá se jednoduchými otázkami.

Vizualizace, upřesnění významu slov, zvýraznění klíčových slov, rozfázování instrukce, položení otevřených otázek k doplnění instrukce, dopomoc v podobě provedení grafického zadání, použití zjednodušeného zadání s uvedením příkladu. Druhá učitelka a asistent pedagoga individuálně zjišťuje

porozumění, vysvětlení – pomaleji a jednodušeji, pomocí názoru. Poskytuje dopomoc k řešení, podává instrukce postupně – pomáhá s organizací činnosti.

7. Metody aktivního a kooperativního učení

Rozvíjení komunikačních dovedností, řešení konfliktů, interakce a spolupráce, práce ve skupině, samostatnost při řešení problémů, zážitek z úspěchu.

8. Situační a prožitkové učení

9. Pedagogická terapie (arteterapie, canisterapie)

4.3 Vzdělávací cíle a záměry podle oblastí

I. Dítě a jeho tělo, tělo a poznávání sebe sama /biologická část/

Podporovat a rozvíjet uvědomování si svého těla a zároveň rozvíjet i pohybové dovednosti, což vede rozvoji psychické i fyzické zdatnosti.

Osvojit si některé poznatky o svém těle, smysluplně je využívat a položit tím základy k celkovému zdravému životnímu stylu.

Cíle:

- učit se vnímat vlastní tělo, jeho možnosti, potřeby,
- rozvíjet pohybové schopnosti, dovednosti, jemnou i hrubou motoriku, koordinaci pohybů v součinnosti s dechovým cvičením,
- rozvíjet cíleně fyzickou i psychickou zdatnost podle možností a schopností jednotlivých dětí,
- vnímat pohyb jako radost a životní potřebu,
- objevovat nové pohybové možnosti i omezení vlastního těla v herních situacích,
- postupně si osvojit poznatky o zdraví, vlastním i cizím těle, o bezpečí, vnímat a uvědomovat si výhody osobní pohody.

Kompetence:

- zachovávat správné držení těla vědomě po určitou dobu,
- zvládnout základní pohybové dovednosti, orientaci v prostoru, běžné způsoby pohybu v různém prostředí, zvládnout pohyb ve skupině, ve dvojicích, trojicích...
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- v oblasti grafomotoriky
 - uvolněná paže, zápěstí, prsty,
 - plynulý tah tužky, štětce, křídly,
 - tvořivost a zručnost při práci s papírem, nůžkami,
 - řazení korálek podle barev, velikostí, tvarů...,
 - vytrhávání drobných kousků papíru, menších i větších tvarů,
 - psaní různých tvarů, kresebných prvků pomocí měkké tužky, křídly, pastelky.

Pravidla: Leváky nenutíme psát pravou rukou! Respektujeme danou laterálníitu.

V případě nevyhraněné laterality v 5 letech doporučujeme odborné vyšetření.

Důležitá je přesná nápodoba!

Směrování vždy zleva doprava. „Psát,, jen krátkou dobu!

II. Dítě a jeho psychika /psychologická část/

Podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvíjet intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, emoční inteligenci, city a vůli. Rozvíjet tvořivost, a samostatné uvažování, stejně tak vzdělávací schopnosti a sebenahlášení, kreativitu a sebevyjádření, rozvíjet vzdělávací dovednosti, motivovat k dalším rozvoji, poznání a učení.

a) Jazyk a řeč, komunikace a osobní projev

Cíle:

- pochopit čtený text a vnímat češtinu jako svůj vlastní dorozumívací jazyk - rodný jazyk,
- učit se komunikovat v různých prostředích, s různými mluvčími, obsahy, pomůckami a představami,
- rozšiřovat vyjadřovací schopnosti, učit správně dýchat při řeči, správně artikulovat,
- rozvíjet komunikativní dovednosti verbální i neverbální, učit se kultivovanému projevu.

Kompetence:

- osvojení si pravidel platných při dialogu a při rozhovorech ve skupině i s ostatními dětmi,
- umět vyjádřit myšlenky, pocity,
- umět rozlišit začáteční a koncové slabiky, poznat některá písmenka, číslice, zkusit je napodobit,
- umět sledovat a naučit se z paměti krátké texty/písničky, hádanky, říkadla, pohádky...,
- umět formulovat otázky, odpovědi, porozumět slyšenému,
- projevovat zájem o knížky, četbu,
- sledovat očima zleva doprava,
- právně vyslovovat hlásky úměrně věkovým možnostem a vývojovým schopnostem, vytvářet zvukomalebná slova,
- umět řešit hádanky, jednoduché hádanky vymýšlet.

b) Poznávací schopnosti a funkce /představivost, fantazie, myšlenkové operace/

Cíle:

- rozvíjet myšlení, představivost a fantazii s využíváním všech smyslů
- rozvíjet přirozeně tvořivé myšlení a zvědavost
- vytvářet základy pro práci a informacemi
- podporovat a rozvíjet zájem o učení

Kompetence:

- umět se orientovat v časových a prostorových pojmech /daleko, dnes, za, včera, poslední.../,
- naučit se z paměti krátké texty,
- postupovat u učení podle pokynů a instrukcí,
- přemýšlet a vést jednoduché úvahy, umět je vyjádřit,
- řešit úkoly, problémy a situace, myslet kreativně, předkládat nápady
- vědomě využívat všechny smysly,
- chtít se dovídat nové a zajímavé věci,
- chápat číselné a matematické pojmy

c) Sebepojetí, city a vůle

Cíle:

- učit se uvědomit si vlastní identitu
- naučit se poznávat sebe sama, získávat sebevědomí, sebedůvěru, osobní spokojenost,
- získávat relativní citovou samostatnost,
- rozvíjet schopnosti, kterými umí dítě své prožitky vyjádřit
- rozvíjet estetické a mravní chování,
- podporovat, rozvíjet a upevňovat schopnost zvládat své životní situace.

Kompetence:

- umět se odloučit na určitou dobu od rodičů,
- uvědomovat si svou samostatnost, rozhodovat o svých činnostech,
- vyjádřit svůj souhlas a nesouhlas /umět říci ne v situacích, které si to vyžadují/,
- zorganizovat hru, dokončit činnost, záměrně se soustředit,
- umět se vyrovnat s neúspěchem,
- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, k věcem okolo sebe.

III. Dítě a ten druhý /interpersonální část /

Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhým dětem, dospělým,
- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti,
- učit se chránit své osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s ostatními dětmi i dospělými,
- vytvářet prosociální postoje –tolerance, respekt, uznání, citlivost.

Kompetence:

- umět navazovat kontakty s dospělým, překonat stud, respektovat ho, komunikovat,
- umět chápat, přijímat a dodržovat stanovená pravidla,
- rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání,
- umět pomoci, nabídnout pomoc a přijmout pomoc od druhého dítěte, dospělého,
- umět poznat projevy násilí a ponižování,
- umět řešit konflikt dohodou.

IV. Dítě a společnost /sociálně kulturní část /

Poskytnou dětem možnost k seznámení a setkání s kulturou a uměním, uvést dítě do společnosti ostatních lidí, do života v lidské společnosti. Pomoci dětem osvojit si potřebné dovednosti, návyky a postoje, přijmout základní všeobecně uznávané, morální i etické hodnoty a podílet se na utváření společenské hodnoty.

Cíle:

- poznávat pravidla společenského chování ve styku s dětmi, dospělými,
- rozvíjet společenské návyky, postoje
- vytvářet podvědomí o jiných kulturách, národnostech,
- rozvíjet společenský a estetický vkus,
- seznamovat se se světem kultury a umění, materiálních duchovních hodnotách,
- učit se vidět a svým způsobem zachytit, vyjádřit své představy pomocí různých výtvarných technik,
- učit se zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Kompetence:

- uplatňovat základní formy společenského chování ve styku s dospělými a dětmi,
- pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat,
- mít pozitivní vztah ke kultuře a umění, mít estetické cítění,
- umět se chovat zdvořile, přistupovat k druhým s úctou, respektovat pravidla chování, požádat o pomoc, uposlechnout pokynů, poděkovat....,
- umět se adaptovat na život ve škole, zacházet šetrně s hračkami, pomůckami, knížkami....,
- umět svými dovednostmi své postoje k umění vyjadřovat a projevovat.

V. Dítě a svět /enviromentální část/

Založit u dítěte povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí-počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu a vytvořit základ pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Cíle:

- seznamovat s prostředím, ve kterém dítě žije, vytvářet pozitivní vztah, úctu k životu, poznávat přírodu ve všech jejích formách,
- učit se přírodu a své okolí chránit, pečovat o ni podle svých schopností a možností,
- vést k poznání, že lidská bytost může prostředí chránit a zlepšovat,ale i ničit.

Kompetence:

- mít podvědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním a technickém prostředí,
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí /doma, v mateřské škole, u lékaře,v obchodě, na poště, ve škole.../,
- mít přiměřené znalosti o existenci jiných národů, o planetě Zemi, o vesmíru, planetách,
- vědět, jak můžeme svými silami pečovat o životní prostředí /pořádek,čistota,péče o zvířata,rostliny.../,
- umět recyklovat papír, plasty, sklo, znát recyklační barvy
- rozpoznat nebezpečí a vědět, kam se v případě potřeby obrátit.

4.4 Další nabídka činností a spolupráce s rodinou

V průběhu školního roku se uskutečňují další aktivity podle momentálních možností mateřské školy takto:

- divadelní představení v městském divadle Příbram, představení ZUŠ Příbram a dle další aktuální nabídky další představení (spolupráce s městskými mateřskými školami)
- tvořivá odpoledne s rodiči k tématům – roční období, svátky a další návštěvy v mateřské škole, spolupráce s rodiči při jarním a podzimním úklidu školní zahrady,
- „školková“ setkávání - vytváření tradic společných setkávání, vánoční besídka a besídka se zahradní slavností k ukončení školního roku pro rodiče,
- tematické výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí,
- pravidelné návštěvy městské knihovny
- dětský karneval, Den dětí
- setkání s dopravními policisty, hasiči, v rámci integrovaných tematických vzdělávacích celků nebo projektů,
- předplavecký výcvik, návštěva hornického domku, pobyty dětí v solné jeskyně....
- odborné setkání, konzultace s odborníky

5. Vzdělávací obsah – integrované bloky

PODZIMNÍ INTEGROVANÝ BLOK

Podtémata:

Vítáme Vás ve školce - Já a moji kamarádi

Co děláme celý den

Podzim v přírodě - na zahradě a na poli

Barvy podzimu

Život v lese

Cíle a záměry integrovaného bloku:

Tento vzdělávací blok je úvodním tematickým blokem pro adaptační období. Nové děti seznamujeme s prostředím mateřské školy a blízkého okolí. Děti se seznamují s ostatními dětmi ve třídě, s učitelkami i ostatními pracovníky školy. Učí se pravidla vzájemného soužití, pravidla bezpečnosti, rozvíjet společenské návyky ve styku s dětmi i dospělými.

Děti se seznamují s režimem dne a různorodými činnostmi. Záměrem je podporovat duševní pohodu dítěte, jeho psychickou zdatnost, utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému a vzájemnou komunikaci.

Děti si v průběhu bloku osvojují jednoduché poznatky o přírodě a jejích proměnách. Učíme děti všimnout si změn v přírodě, vnímání barev v přírodě i kolem sebe. Sledujeme sklizeň v zahradách i na polích a ochutnáváme různé plody. Pozorujeme živočichy a učíme děti vnímat jejich vlastnosti a pozorovat jejich chování v různých ekosystémech (voda, louka, les). Současně rozvíjíme znalosti dětí (názvy rostlin, plodů, živočichů...), podporujeme tělesnou zdatnost dětí (pohybové aktivity v přírodě, turistika...), podněcujeme fantazii dětí (výtvarné a dramatické činnosti....) a rozvíjíme jejich pracovní dovednosti (hry s přírodninami....).

Časový rozsah: září, říjen, listopad

Věková skupina: pro všechny věkové skupiny

Výběr činností k integrovanému bloku

- Spontánní hry, námětové hry a činnosti.
- Konstruktivní a grafické činnosti.
- Samostatný slovní projev na určité téma, komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv.
- Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních představení obohacující citový život dítěte.
- Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační pohybová cvičení).
- Smyslové a psychomotorické hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti.
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické).
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, apod.).
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuky).
- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (přírodní jevy, děje, rostliny, živočichové, počasí, roční období, výlety do přírody, celodopolední výlet do lesa, pozorování počasí).
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností („Martinské setkání“: odpolední setkání s rodiči na školní zahradě spojené s výrobou lampiónu, úklidem zahrady, pečením buřtů a rozsvícení lampiónů).

Očekávané výstupy

- ✓ Osvojení elementárních poznatků o sobě, o činnostech člověka, o soužití, o přírodě a přírodních jevech.
- ✓ Děti zaujmají vnímavý a citlivý postoj k přírodnímu prostředí i živočichům.
- ✓ Znájí některé ekosystémy a jejich obyvatele.
- ✓ Vnímají, že svět je rozmanitý a váží si života i v jiné formě.
- ✓ Odhalují podstatné znaky, charakteristické rysy ročního období (podzim).
- ✓ Vyjadřují svou představivost v tvořivých činnostech.
- ✓ Děti umí rozvinout hru.
- ✓ Uplatňují základní společenské návyky.
- ✓ Dokáží vést rozhovor, vyprávět o svých zkušenostech.
- ✓ Pojmenují to, čím jsou obklopeny. Užívají k pozorování své smysly.
- ✓ Děti získávají větší pohybové zdatnosti.

ZIMNÍ INTEGROVANÝ BLOK

Podtémata:

Přijde k nám čert s Mikulášem

Těšíme se na Vánoce

Já a moje rodina

Přijela k nám zima - zimní radovánky

Z pohádky do pohádky

Masopust

Cíle a záměry integrovaného bloku:

Schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí, vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách je hlavním záměrem tohoto tematického bloku. Posilujeme prosociální chování (v rodině, v mateřské škole apod.) a postoje. Dětem napomáháme vytvářet zdravé životní návyky a postoje. Podporujeme schopnosti a dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem. Učíme děti spojovat časové představy s činnostmi, které děti pravidelně vykonávají a pojmenovávat je.

Příprava a prožití doby adventu a vánočních svátků se všemi zvyky a tradicemi je pro děti nejpřitažlivějším obdobím. V tomto bloku chceme různorodými činnostmi přispět k citově hlubokému prožití tohoto období. Umožníme dětem procítit atmosféru plnou vůní, charakteristických zvuků i očekávání.

Děti seznámíme s tradičními lidovými zvyky (říkadla, písně i koledy, zdobení stromečku, adventní kalendář, pečení cukroví a perníků...).

Ve výtvarných a pracovních činnostech využijeme darů podzimu pro výrobu tradiční výzdoby. V mateřské škole uzavřeme tento blok vánoční besídkou spojenou s vystoupením dětí a slavnostním posezením s rodiči. Integrovaný blok je svými podtématy různorodý, ale zahrnuje typické a nejvýraznější činnosti dítěte v tomto období. Zimní počasí poskytuje jedinečnou příležitost k pozorování a pokusům se sněhem i ledem. Seznámíme děti s jejich proměnami i vlastnostmi. Poskytneme dětem co nejvíce příležitosti k zábavám na sněhu (otisky a stopy) a k zimním sportům. Budeme pozorovat a učit se vnímat změny v zimní přírodě, rozvineme znalosti o přírodě v tomto ročním cyklu.

Pohádky jsou plné kouzel a fantazie, jsou to příběhy o přátelství a pomoci druhému, příběhy, kde dobro vítězí nad zlem. Zaměříme se na klasické české pohádky a typické české pohádkové postavy.

Využijeme fantazijního myšlení dětí, dětské tvořivosti pro: rozvoj fantazie, rozvoj jazykových dovedností (vnímání, naslouchání, porozumění), komunikativních dovedností, pro rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání, pro posilování a vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti).

V masopustním bloku seznámíme děti s lidovými tradicemi, humorem a vtipem v krátkých textech, písničkách i ve výtvarném projevu a pokusíme se ho vhodně a citlivě použít. Hlavním záměrem tohoto bloku je přinést dětem radost a uspokojení.

Časový rozsah: prosinec, leden, únor

Věková skupina: pro všechny věkové skupiny

Výběr činností k integrovanému bloku

- Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, ráz krajiny, počasí, roční období).
- Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky).
- Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, pozornost apod.
- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, hody), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (sáňkování, klouzání, bobování...).
- Činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi i otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, apod.)
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podstatu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické).
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, značkové symboly, obrazce). Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen.
- Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci.
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách.
- Hry na téma rodiny, přátelství, sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností (zahájení adventu, Mikulášská a vánoční besídka...).
- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu (divadelní představení, výstava, muzeum, koncert...).
- Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (námětové, kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity).
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním.
- Receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének).
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv, rytmické hry, hry se slovy, vokální činnosti.
- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- Přímé pozorování kulturních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování (vánoční výzdoba ve městě, divadelní představení, příprava na vánoční svátky v rodině...).

Očekávané výstupy

- ✓ Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).
Těšit se z hezkých a příjemných zážitků i ze setkávání s uměním.
- ✓ Uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání).

- ✓ Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- ✓ Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim.
- ✓ Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).
- ✓ Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.
- ✓ Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- ✓ Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- ✓ Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej).
- ✓ Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí).
- ✓ Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- ✓ Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství.
- ✓ Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých.
- ✓ Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair.

JARNÍ INTEGROVANÝ BLOK

Podtémata:

Jarní příroda

Zkoumání světa zvířat

Velikonoce - svátky jara

Maminky mají svátek

Den Země

Den Autismu

Cíle a záměry integrovaného bloku:

V tomto ročním období zajímá děti především všechno živé, co se vyvíjí a je v pohybu. Budeme učit děti všimnout si prvních znaků jara, pozorovat jak se probouzí živá příroda (rostliny i živočichové ve volné přírodě) a jak se mění počasí.

Symbolem jara jsou mláďata. Seznámíme děti s mláďaty volně žijících i domácích zvířat (názvy, typické znaky a chování...). Pozorování chování zvířat využijeme zejména pro rozvoj pohybových schopností. Pojmenovávání zvířat a jejich mláďat bude příležitostí pro rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností. Děti poznají další tradice a zvyky - přivítáme jaro. V rámci příprav na velikonoční svátky nabídneme dětem různorodé tradiční činnosti (lidová říkadla, koledy, hudebně pohybové hry, zdobení kraslic, pečení perníčků apod.). S využitím tohoto jarního bloku budeme současně zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, rozvíjet slovní projev, posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování...), rozvíjet kooperativní dovednosti, vytvářet základy aktivních postojů ke světu a k životu, rozvíjet dovednosti umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.

Oslava a připomenutí Světového dne autismu, společně s dětmi přiblížíme i ostatním rodičům a veřejnosti dg. dětského autismu.

Hlavním cílem projektu „Den Země“ je vytvoření povědomí o vlastní sounděžitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí; rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách; podporovat pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.

Do tohoto projektu patří i seznámení dětí s dalším tradičním lidovým zvykem - tzv. pálením „čarodějnic“. Rodinnou sounděžitost posílíme oslavou jarních svátků a společnými akcemi ve spolupráci mateřské školy s rodinou (úklid školní zahrady, pálení „čarodějnice“).

V období vrcholící jara, kdy příroda nádherně kvete a voní, kdy sluníčko láká ven k pohybu na jarním vzduchu, připomeneme dětem další významný svátek „Den matek“.

S využitím tohoto jarního bloku budeme současně zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, rozvíjet kultivovaný projev, posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování apod.), rozvíjet kooperativní dovednosti, vytvářet základy aktivních postojů ke světu a k životu, rozvíjet dovednosti umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat.

Časový rozsah: březen, duben, květen

Věková skupina: pro všechny věkové skupiny

Výběr činností k integrovanému bloku

- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové).
- Dramatické činnosti (předvádění a napodobování chování zvířat).
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí a výlety.
- Vyprávění a rozhovory o změnách v přírodě (počasí, růst prvních jarních květů, péče o ně, život zvířat..)
- Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad...).
- Činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, apod.).
- Námětové hry a činnosti („Na knihovnu“, „Na školu“...).
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti.
- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu).
- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (turistika, sezónní činnosti, apod.).
- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním.
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy).
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, jedovaté rostliny a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím.
- Jednoduché pracovní činnosti v oblasti úklidu a úpravy prostředí.

Očekávané výstupy

- ✓ Vnímat, že svět je romantický, pestrý a pozoruhodný.
- ✓ Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí, osvojit si elementární poznatky o jarním cyklu, popsat situaci (skutečnou, podle obrázku).
- ✓ Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.
- ✓ Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího).

- ✓ Pojmenovat některá volně žijící a domácí zvířata a jejich mláďata. Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy, zvuky zvířat....).
- ✓ Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách.
- ✓ vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se).
- ✓ Učit se nová slova a aktivně je používat.
- ✓ Naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.).
- ✓ Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- ✓ Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu.
- ✓ Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.).
- ✓ Rozhodovat o svých činnostech.
- ✓ Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
- ✓ Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.).
- ✓ Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).
- ✓ Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobnostní odlišnosti jsou přirozené.
- ✓ Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla.
- ✓ Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat.
- ✓ Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.).

LETNÍ INTEGROVANÝ BLOK

Podtémata:

Jedeme na výlet

Toulky přírodou

Zábava a hry venku

Co už umím.

Cíle a záměry integrovaného bloku:

Tematický letní blok obsahuje podtémata, která vyjadřují radost z letního období, umožňují nám poznávat nejbližší okolí, ale i země vzdálené.

Slunné a teplé dny nám umožní, aby děti měly dostatečný prostor k pohybu v různém prostředí, aby co nejvíce času trávily v přírodě, poznávaly nová místa a aby měly širokou nabídku pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností. Při pobytech venku se budeme se učit vnímat změny v přírodě i typické znaky léta. Léto je obdobím školních výletů, které jsou příležitostí k novým zážitkům. Seznámíme děti se životem zvířat v ZOO, s některými kulturními památkami v okolí. Zkušenosti s jízdou v různých dopravních prostředcích při cestování využijeme pro poznávání druhů dopravních prostředků,

upozorníme děti na pravidla bezpečného chování v dopravních situacích. Pro nejstarší děti znamená měsíc červen také loučení s mateřskou školou. Budeme se společně s rodiči a dětmi podílet na přípravě Zahradní slavnosti. Nabídneme dětem různorodé činnosti související s přípravou a průběhem oslav (výzdoba, pečení, úklid apod.). V rámci „Zahradní slavnosti“ nabídneme dětem různorodé činnosti související s přípravou a průběhem oslav.

Časový rozsah: červen - srpen

Věková skupina: pro všechny věkové skupiny

Výběr činností k integrovanému bloku

- Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslava „Dne dětí“, slavnostní ukončení školního roku spojené s loučením se „školáky“).
- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, poskoky, lezení, míčové hry, skoky, turistika, sezónní činnosti)
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí, vytváření zdravých životních návyků
- Hudební a hudebně pohybové činnosti, dramatické a taneční aktivity (závěrečné rozloučení s dětmi odcházející do školy)
- Školní výlety (výlety do okolí, výlet do ZOO apod.).
- Komentování zážitků a aktivit.
- Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace.
- Grafické napodobování symbolů, tvarů, písmen, čísel.
- Prohlížení a „čtení“ knížek.
- Přímé pozorování přírodních, kulturních objektů v okolí.
- Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých znakových systémů (písmena, obrazce, značky).
- Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání.
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost, veselí a pohodu.
- Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování.
- Poučení o možných nebezpečných situacích a dětem dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, kontakt se zvířaty, neznámí lidé, jedové rostliny).
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích.
- Přirozené poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, ráz krajiny, počasí, roční období).

Očekávané výstupy

- ✓ Zachovávat správné držení těla.
- ✓ Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí.
- ✓ Sladit pohyb s rytmem a hudbou.
- ✓ Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí.
- ✓ Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc.
- ✓ Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno.
- ✓ Rozlišovat některé obrazné symboly, porozumět jejich významu i jejich komun. Funkci.
- ✓ Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.
- ✓ Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách.
- ✓ Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit.
- ✓ Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé.

Integrované bloky jsou součástí třídních plánů. Plánovaný obsah činností dětí je pouze vodítkem pro třídní učitelky. Není nijak závazný, je možné jej neustále doplňovat a dotvářet. V třídním plánu učitelky stanoví konkrétní činnosti v rámci témat integrovaného bloku.

5.1 Doplnkové programy

❖ Logopedická péče

- odborné vedení/supervize: klinické logopedky (ambulance i pro veřejnost se nachází v budově mateřské školy)
- logopedie pod odborným vedením probíhá pravidelně 1x týdně za účasti pověřených učitelek v samostatné pracovně

Formy logopedické péče:

Individuální logopedická péče: je prováděna pod supervizí kl. logopedky. Následně v dalších dnech logopedickou péči personálně zajišťují další učitelky – logopedické preventistky.

Skupinová logopedická cvičení: jsou součástí denních činností, jsou prováděna v komunikačním kruhu – jedná se o dechová cvičení, cvičení motoriky mluvidel, rytmická, sluchová a fonační cvičení ve spojení s motivační podporou (říkadlo, popěvek, obrázek...)

Stanovené cíle: Podpořit rozvoj komunikace. Rozšiřovat slovní zásobu a její aktivní používání k dorozumívání se s okolím. Rozvíjet expresivní i receptivní stránku řeči. Dosáhnout u dětí správné artikulace v rámci jejich možností.

Logopedická péče je jedním z podpůrných opatření zejména pro děti s porušenou komunikační schopností – dyslálie, dysfázie, rozštěp, ADHD, u dětí se sluchovým postižením i s diagnózou autismus. Spolupracujeme s odborníky z SPC pro různé vady.

❖ Arteterapie

V mateřské škole práci s keramickou hlinou zajišťuje další odborně způsobilá učitelka 1x týdně, postupně ve všech třídách.

Arteterapeutické činnosti jsou jedním z podpůrných opatření zejména pro děti: s nerozvinutou jemnou motorikou, neklidné, emočně labilní (úzkostné, agresivní...), s nízkou schopností koncentrace pozornosti.

- práce s keramickou hlinou a arteterapeutická cvičení, modelovací techniky (koulení, válení, vytahování, otiskování...) a pracovní činnosti (krájení, nabírání, pasírování...)

Stanovené cíle: uvolnění napětí, agrese, nervozity, strachu a úzkosti, podpora rozvoje schopnosti soustředění, vůle a sebevědomí dětí. Souběžně se cíleně rozvíjí jemná motorika, haptika a manuální zručnost dětí.

❖ Průpravná grafomotorická cvičení

V mateřské škole jsou zajišťovány učitelkami. Jsou dalším podpůrným opatřením zejména pro děti: s vážnou motorikou a vizuomotorikou, nerozvinutou jemnou motorikou, neklidné, s nízkou schopností koncentrace.

- průpravná grafomotorická cvičení, manipulační cvičení a hry, rytmické činnosti, grafický záznam spojený s rytmiací, grafický záznam různým materiálem

Stanovené cíle: Zmírnění a náprava grafomotorických obtíží, průprava a příprava na psaní a u dětí s těžším stupněm postižení podněcování ke grafickému záznamu. Naučit dítě vnímat a ovládat své tělo se zaměřením na uvolnění všech svalových partií, které se účastní grafického projevu. Vyvození správného úchopu a jeho uplatnění v písemném a výtvarném projevu.

❖ Metoda dobrého startu

MDS je podpůrným programem pro rozvoj dětí předškolních a s odkladem povinné školní docházky. Úspěšně se podílí na rozvoji motorických dovedností i smyslového vnímání. Využití programu MDS je všestranné, u dětí harmonizuje spojení psychiky a motorikou, pozitivně ovlivňuje nepravidelně se rozvíjející funkce. U dětí rozvíjí řeč, rytmus, sluchové a zrakové vnímání, orientaci v prostoru i grafomotoriku. Základní strukturu tvoří pohybová cvičení, kdy se s hudebním doprovodem rozvíjí celkový pohybový potenciál dítěte. Na závěr dítě reprodukuje hudební doprovod a současně provádí grafický záznam. Vše probíhá formou hry - metoda je postavena na lidové písni.

❖ Jógová cvičení pro děti

Program „dětská jóga“ je svým obsahem přizpůsobena dětem ve věku 5-7 let (děti se střední mírou podpůrných opatření). Cvičení probíhá vždy jednou za týden v tělocvičně/relaxační místnosti v MŠ. Děti cvičí na cvičebních podložkách. Při cvičení si děti protáhnou tělo, naučí se různé pozice, díky kterým zvládnou vlastní soustředění, najdou způsob jak se zklidnit nebo naopak získat novou energii, možnost vyjádřit spontánní radost z pohybu. Díky cvičení udržují v rovnováze všechny životní funkce a napomáhají ke správnému držení těla a celkovému posílení organismu. Nezanedbatelná jsou dechová cvičení, která učí děti správným dechovým návykům. Cvičení zakončuje relaxace napomáhající tělesnému i psychickému zklidnění.

❖ Canisterapie

Naši mateřskou školu pravidelně navštěvují pejsci - psi kamarádi. Canisterapie je realizována ve spolupráci se sdružením PESSOS a je odborně vedená lektorkou.

Děti se učí navazovat kontakt se psem, jak přistoupit k psovi. Vytvářejí se základy zdravého respektu k cizím psům.

Adaptační program - „Školka nanečisto“ – slouží k adaptaci nových dětí, které do školky nastoupí od září.

V měsíci červnu, jednou za týden, do školky přicházejí děti, aby se postupně seznámily s prostředím mateřské školy, jednotlivých tříd i s paní učitelkami.

Cílem je postupně a nenásilně připravit děti na docházku do školky. Děti se postupně odpoutávají od rodičů a zapojují do hravých aktivit.

6. Evaluační systém

Celý systém evaluace odpovídá požadavkům uvedeným v RVP PV a zajišťuje zpětnou vazbu o zvoleném postupu uvnitř mateřské školy, přináší informace o fungování ŠVP a kvalitě vzdělávací práce, přináší podněty pro další rozvoj školy, tvorbu a realizaci ŠVP a zvyšování jeho účinnosti.

6.1 Hodnocení školního vzdělávacího programu

Provádí ředitelka školy ve spolupráci s pracovníky školy a zákonnými zástupci. Plnění probíhá průběžně na pedagogických radách, zejména na konci školního roku.

Cílem je celková analýza výsledků, podmínek a funkčnosti školního vzdělávacího programu mateřské školy. Zjišťování, jak byly vytvářeny a naplňovány podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Vychází z hodnocení třídních programů, speciálních programů a speciálně pedagogické intervence. Na základě zjištěných poznatků se upraví či doplní školní vzdělávací program a stanoví konkrétní úkoly ve všech oblastech činnosti pro následující školní rok.

Principy, které ředitelka při hodnotící činnosti uplatňuje:

- Pravidelně kontroluje a průběžně vyhodnocuje informace.
- Kontrolní a hodnotící činnost je smysluplná a užitečná.
- Dbá na dodržování stanovených pravidel a sleduje plnění pracovních úkolů.
- Podporuje diskusi, otevřenou a obousměrnou komunikaci, sdílení zkušeností.
- Je spravedlivá v hodnocení lidí a oceňování výsledků jejich práce.
- Poskytuje pomoc při odstraňování potíží a problémů.

Cílem hodnotící činnosti ředitelky je:

- Cíleně a efektivně použít schopnosti pracovníků, kontrolovat a hodnotit plnění stanovených úkolů a pravidel, rozvíjet otevřenou oboustrannou komunikaci a ujasňovat si obsah, formy a prostředky práce.

Hodnotící činnosti ředitelky jsou podkladem pro:

- Evaluaci a inovaci školního vzdělávacího programu.
- Motivaci pro práci a další vzdělávání zaměstnanců.
- Naplňování stanovených cílů školy.
- Celkové zlepšování činnosti školy.
- Odměňování zaměstnanců.

Formy kontrolní činnosti

- Průběžná pozorování, náslechy
- Orientační vstupy
- Pozorování, hospitace
- Kontrola vedení dokumentace
- Následná kontrola
- Kontrola dodržování vnitřních norem školy
- Kontrola dodržování stanovených pravidel
- Výsledky práce zaměstnanců
- Hodnocení rodičů (anonymní dotazník, schránka spokojenosti)

6.2 Hodnocení třídního vzdělávacího programu

Probíhá hodnocení zvolených aktivit a činností, učitelky hodnotí nakolik činnosti vedly k naplňování dílčích vzdělávacích cílů (při hodnocení činností vycházejí z očekávaných kompetencí).

Průběžně dochází k vyhodnocení věcného vybavení, dodržování životosprávy, psychosociálních podmínek, organizaci vzdělávání, spolupráci s rodiči, ostatními pedagogickými pracovníky a jinými partnery mateřské školy.

6.3 Hodnocení individuálních výsledků dětí

a) v rámci tříd

Na začátku školního roku (během adaptace) sledují učitelky průběh adaptace, zdravotní stav dítěte, jeho návyky, projevy v chování a individuální vzdělávací potřeby. Učitelky následně provedou hodnocení dítěte jako podklad pro zjištění speciálních vzdělávacích potřeb. Záznam probíhá do formulářů tzv. „hodnotících profilů dětí“. V průběhu školního roku provádějí učitelky průběžná hodnocení dítěte (3x ročně). Hodnocení je podkladem pro případné úpravy či doplnění IVP a stanovení adekvátního třídního vzdělávacího programu.

U dětí jsou sledovány tyto oblasti:

- motorika (hrubá, jemná, grafomotorika, laterálita)
- návyky a dovednosti v sebeobsluze
- sociální chování a emocionální projevy (/sociální vztahy k učitelce a ostatním dětem)
- schopnost plnit úkoly (převzít pracovní úkol, soustředit se a setrvat u něj, pracovní tempo, motivace k učení)
- poznávací schopnosti (hmatové, zrakové a sluchové vnímání, časoprostorová orientace, chápání množství)
- řečový rozvoj a způsob vyjadřování (pasivní a aktivní složka řeči, výslovnost, artikulační obratnost a jiné projevy narušení komunikačních dovedností)

b) v rámci doplňkových programů a speciální pedagogické péči

Provádí pověřené učitelky a odborníci na metodických sezeních. Smyslem je průběžné hodnocení plnění cílů a úkolů jednotlivých dětí stanovených v individuálním vzdělávacím plánu dítěte v širokém náhledu všech spolupracujících v péči o dítě. Na základě zjištění a hodnocení se vyhodnotí realizace a naplňování těchto cílů a stanoví se postup pro další období (v individuálních činnostech, ve skupině, ve spolupráci s rodiči) a provede se písemný záznam (2x ročně).

Hodnocení v rámci speciálních programů probíhá pololetně za účasti odborníka pověřeného vedením doplňkového programu a pověřené učitelky. Smyslem je průběžné hodnocení plnění cílů a úkolů u jednotlivých dětí. Na základě zjištění a hodnocení se vyhodnotí realizace a naplňování těchto cílů a stanoví se postup pro další období.

Přehled - hodnocení probíhá soustavně především v těchto oblastech:

<i>PODMÍNKY</i>	<i>NÁPLŇ</i>	<i>FREKVENCE EVALUACE</i>	<i>NÁSTROJE</i>	<i>ZAJIŠŤUJE</i>
personální	Kvalifikace pedagogických pracovníků DVPP Provozní zaměstnanci Efektivita práce	Při přijetí do zaměstnání, při každé změně, minimálně 1x ročně	Dotazník pro zaměstnance Pozorování (hospitace) Kontrolní činnost Pedagogické a provozní rady	ředitelka
materiální	Technický stav budovy, vybavení tříd, sociálních zařízení v souladu s hygienickými normami, zahradní vybavení	1x ročně a při každé změně	Záznamy z kontrolních činností, z pedagogických a provozních porad Připomínky zaměstnanců	všechny pracovnice dle místa působnosti

ekonomické	Hodnocení činnosti dle ekonomiky školy / mzdové náklady, účelnost a efektivní hospodaření, rozborů čerpání příspěvků kraje, rozborů hospodaření-uzávěrky	Rozborů a přehledy čerpání 4x ročně, ostatní průběžně	Tabulky, zprávy a rozborů	účetní, ředitelka dle stanovených kompetencí
organizační	Hodnocení vhodnosti a účelnosti organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP	2x ročně	Pozorování (hospitace) kontrolní činnosti, pedagogické rady, konzultace	všechny pracovníce dle profesní odpovědnosti a místa výkonu práce

CÍLE A ZÁMĚRY ŠVP	NÁPLŇ	FREKVENCE EVALUACE	NÁSTROJE	ZAJIŠŤUJE
Uplatňování metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce	průběžně	Konzultace pedagogů, Pozorování (hospitace) pedagogické rady	učitelky ředitelka
Hodnocení sebe sama (sebereflexe) Hodnocení pedagogického týmu	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu a osobního růstu, vzájemná spolupráce, komunikace	průběžně	Konzultace pedagogů, vzájemné pozorování (hospitace) učitelek, pedagogické rady	učitelky ředitelka
Spolupráce s rodinou	Úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce a naplnění těchto záměrů v této oblasti	1x ročně, průběžně (dle potřeby)	Rozhovory s rodiči, pedagogické rady a provozní porady, fotodokumentace z vystoupení dětí	učitelky ředitelka rodiče
Soulad TVP-ŠVP-RVP	Ověření souladu TVP-ŠVP-RVP, hodnocení naplňování záměrů vzdělávacího obsahu, podmínek, metod a forem práce, doplňkových a dílčích programů školy, spoluúčast rodičů	1 x ročně	Přehledy o rozvoji dětí, záznamy o dětech, konzultace, pedagogické rady, zpráva hodnocení školy, veřejná vystoupení dětí, výstavy	ředitelka učitelky

<i>EVAULACE INTEGROVANÝCH BLOKŮ</i>	<i>NÁPLŇ</i>	<i>FREKVENCE EVALUACE</i>	<i>NÁSTROJE</i>	<i>ZAJIŠŤUJE</i>
Neomezenost integrovaných bloků	Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, přijímat opatření.	dle potřeby 2x ročně	Konzultace pedagogů, záznam do TVP, pedagogické rady,	učitelky ředitelka
Hodnocení dílčích projektů, doplňkového programu	Plnění záměrů, začlenění do integrovaného bloku, program ve vztahu k naplnění záměrů a osobnímu pokroku dítěte.	Po průběhu realizace 1x za rok naplnění záměrů	Konzultace - učitelka-rodíč, odborník, pedagogické rady	učitelky ředitelka
Evaluace individuálních plánů	Zhodnotit osobní pokroky dětí.	dle potřeby 1x ročně	Konzultace s učitelkami, s rodiči, záznamy do indiv. plánu dítěte	učitelky
Záznamy o rozvoji dítěte – Hodnotící profily	Záznamy o rozvoji a vývojových pokrocích dítěte.	3x ročně	Konzultace učitelek, pedagogické rady, záznamy do hodnotících profilů dítěte, stanovení případných opatření	učitelky

Hlavním cílem a dlouhodobým záměrem našeho předškolního zařízení je vytvářet účinný, výchovně vzdělávací systém směřující k úspěšnému, přiměřenému a přirozenému rozvoji dítěte s ohledem na jeho možnosti a potřeby. Podporovat a rozvíjet komunikační schopnosti u dětí a respektovat jejich specifika. Usilovat u dětí o dosažení co nejvyšší míry soběstačnosti a rozvíjení prosociálních vztahů.

Školní vzdělávací program je zpracován týmem pedagogů a jeho účinnost je plánována na neomezenou dobu s pravidelnou aktualizací, na základě evaluačních činností.

Bc. Jitka Borczáková, ředitelka školy

